

Hudební výchova 4. ročník

Prezentace 29

- **Valčík, nácvik valčíkového kroku**
- **Johann Strauss - "Král valčíků"**
- **ukázka valčíku "Na krásném modrém Dunaji"**
- **Práce s písni "Byla tě cestička"**
- **Nácvik písni "Byla tě cestička"**
- **Posuvky: křížek**
- **Řešení úkolů se zvýšenými tóny**
- **Dirigování ve 3/4 taktu**

Hlasové desatero

- 1) Dbej na správné držení těla.
- 2) Dýchej vědomě a prováděj dechová cvičení.
- 3) Před „použitím“ hlasivky probud.
- 4) Prováděj hlasová cvičení.
- 5) Vždy hlídej přirozenou barvu i sílu svého hlasu.
- 6) Mluv i zpívej s důkladnou artikulací.
- 7) Užívej pestře intonace, tempa a pauz.
- 8) Hlasivky netrap v horku, v zimě nebo v nemoci.
- 9) Procvičuj zpěv a řeč pokaždé, když máš příležitost.
- 10) Po delším zpěvu nechej své hlasivky

Dechové cvičení

- a) Žáci se rovně posadí, neopírají se zády o opěradlo židle, ruce položí volně na stehna, nohy se opírají celými chodidly o zem.
- b) Představíme si, že voníme ke kytičce-nádech nosem, výdech-při výdechu lehce vyslovíme ááách...
- c) Děti se znova nadechnou, zadrží dech a polohlasně nasadí na slabiku (mu, ma, mo, mi) udaný tón ve vyšší poloze (a¹- d²) tón držíme na 4 doby (zapni zvuk tónů).

**Jazykolam:
ROLI LORDA ROLFA HRÁL VLADIMÍR LERAUS.**

- a) Přečti jazykolam.
- b) Budeme zrychlovat tak, abyhom na jeden nádech řekli větu vícekrát – samozřejmě srozumitelně.

Hlasové cvičení

Hlasové cvičení

Hra na ozvěnu:

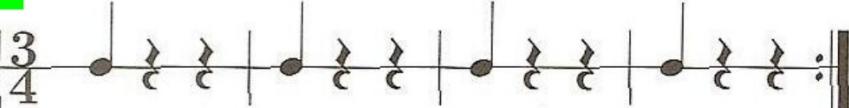
1. Zapni zvuk, opakuj pomocí slabik.
2. Děti opakují melodii na různé slabiky – pa, li, mo, se,...

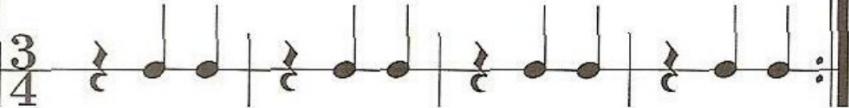
The image shows four horizontal musical staves, each with a different key signature: G major (no sharps or flats), A major (one sharp), B major (two sharps), and C major (one flat). Each staff contains a series of eighth notes and quarter notes. To the right of each staff is a small gray square icon containing a black speaker symbol, indicating where to play the audio file.

Rytmická cvičení spojená s pohybem

Zahrajte si:

bubínek |

hůlky |

V rytmu se pohybujte po třídě:

1. doba - krok dopředu levou nohou
2. doba - pravá noha přísun
3. doba - přeneseme váhu na levou nohu
4. doba - krok dopředu pravou
5. doba - levá noha přísun
6. doba - přeneseme váhu na pravou nohu
1. - 6. dobu opakujeme až do konce rytmického cvičení

Pohybovali jsme se ve 3/4 taktu. Ve stejném taktu je i tanec, který se nazývá **valčík**.

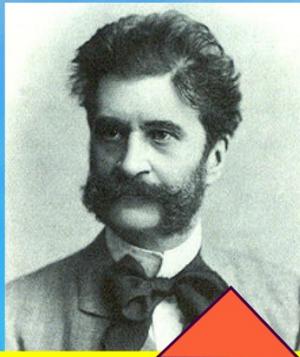
Valčík

Valčík je párový tanec (to znamená, že tančí pán s dámou) ve 3/4 taktu. Vznikl koncem 18. století a stal se jedním z nejoblíbenějších tanců nejprve ve Vídni a postupně se rozšířil i do dalších zemí. Valčík pronikl téměř do všech hudebních žánrů. Je zastoupen v klavírní tvorbě, v operetě, v operách i v baletu. "Králem valčíku" byl nazýván slavný vídeňský autor operet Johann Strauss (2. polovina 19. století).

**Johann Strauss-
životopis(odkaz)**

**Johann Strauss - Na
krásném modrém Dunaji -
ukázka valčíku (odkaz)**

**Písničky Mravenčí
ukolébavka a Valčíček
jsou také ve třídobém
taktu a valčík bychom
podle nich mohli tančit.
Zazpíváme si je.**

Byla tě cestička

Mírně

Lidová z Čech

The musical notation consists of three staves of music. The first staff starts with a measure of 8, followed by Em, H, Em, D, G, H, Em, G, D. The lyrics are: 1. By- la tě ces-tič- ka šla- pa- ná, by- la tě. The second staff continues with G, D, G, D, G, Em. The lyrics are: ces- tič- ka šla- pa- ná, šla tu- dy An- dul- ka, plakala, šla tu- dy An-dul-ka, plakala.

2. /: Šel tudy Jeníček, vejskal si, :/
/: dohonil svou milou, stejskal si.:/
3. /: „Cožpak si, můj milej, stejskáte? :/
/: Zdaliž vy mou lásku neznáte?“:/
4. /: „Přijďte k nám, můj milej, v neděli,:/
/: já vám dám věneček zelený.:/
5. /: Jeníček v neděli nepřišel, :/
/: zelený věneček opršel.:/
6. /: Opršel, opršel, opadal, :/
/: že jest ji Jeníček oklamal. :/

Práce s písni - úkoly

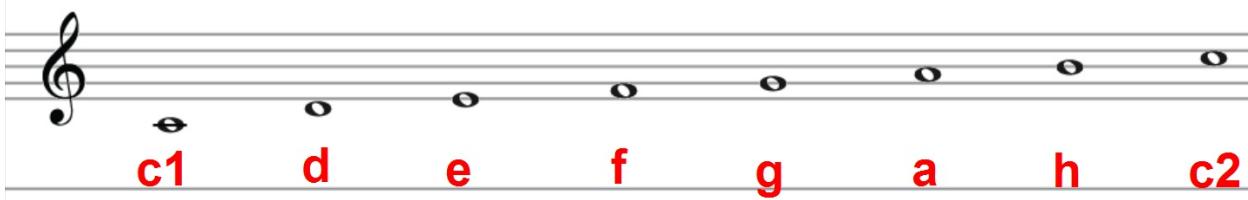
- 1. Prohlédni si notový zápis písničky.**
- 2. Co znamená toto znaménko # ?**
- 3. Přečti jednotlivé tóny.**
- 4. V jakém je písnička taktu?**
- 5. Vytleskej nebo zahrej na rytmický nástroj rytmus písničky.**
- 6. Poslechni si melodii písničky a nauč se ji zazpívat.**

Zapisuj do notového sešitu.

Křížek

Abychom mohli tóny zvýšit o půl tónu, potřebujeme hudební značku křížek - . Ke jménu tónu, před kterým je tato posuvka se přidá – is.

Procvičuj psaní křížků:

A musical staff with a treble clef. It contains eight notes: c1, d, e, f, g, a, h, and c2. Each note is a black oval on a line. Below each note is its name in red: c1, d, e, f, g, a, h, and c2.

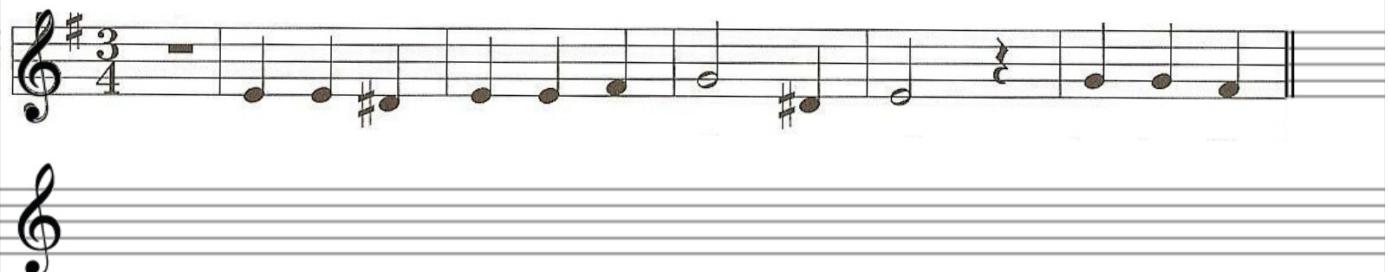

A musical staff with a treble clef. It contains eight notes: cis, dis, eis, fis, gis, ais, his, and cis. Each note is a black oval on a line. Below each note is its name in red: cis, dis, eis, fis, gis, ais, his, and cis.

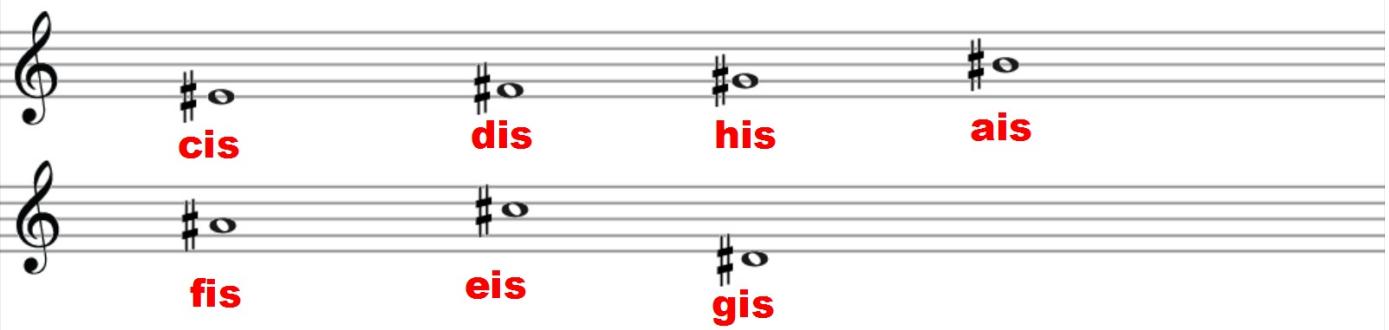
Zapisuj do notového sešitu.

Úkol

1. Opiš rádek not do sešitu, společně pojmenujeme jednotlivé tóny.

2. Správně pojmenuj uvedené tóny, přesuň pouze názvy:

cis   dis   his   ais
fis   eis   gis

Zkontroluj!

Úkol - řešení

1. Opiš rádek not do sešitu, společně pojmenujeme jednotlivé tóny.

A musical staff in G major (one sharp) and common time (indicated by '3' over '4'). The notes are: rest, E, E, D, I, E, F, G, D, I, E, G, G, F. Below the staff, the notes are labeled: e e dis e e f g dis e g g f.

A second musical staff in G major (one sharp) and common time. The notes are: rest, E, E, D, I, E, F, G, D, I, E, G, G, F. Below the staff, the notes are labeled: e e dis e e f g dis e g g f.

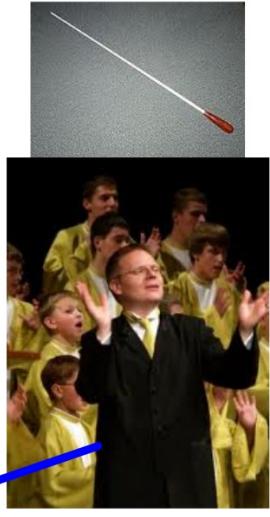
2. Správně pojmenuj uvedené tóny, přesuň pouze názvy:

A musical staff in G major (one sharp) and common time. The notes are: rest, E, I, D, I, G, I, H. Below the staff, the notes are labeled: eis fis gis his
ais cis dis

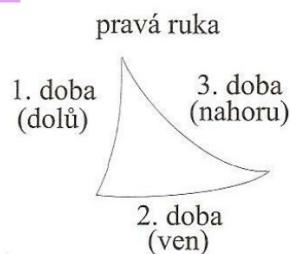
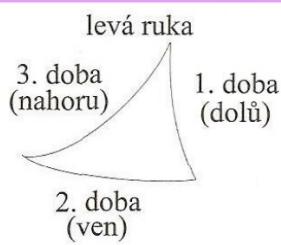
Dirigent

Jestliže jste už někdy byli na koncertě nebo jste přenos koncertu vážné hudby sledovali v televizi, všimli jste si jistě i toho, že celý orchestr je řízen dirigentem. Dirigent je hudebník, který řídí orchestrální hudební těleso a odpovídá za nastudování a interpretaci (provedení) hudebního díla. Dirigent pěveckého sboru se nazývá sbormistr.

Budeme taktovat ve 3/4 taktu. Pokud by třeba dirigent při taktování maloval na tabuli, vypadalo by to ve 3/4 taktu následovně:

Hra na dirigenta

Mravenčí uklébavka, Valčíček ve 3/4 taktu

Písničky Mravenčí uklébavka a Valčíček jsou také ve třídobém taktu a valčík bychom podle nich mohli tančit. Zazpíváme si je a zataktujeme.

VALČÍČEK

Hudba i slova Jan Nedvěd

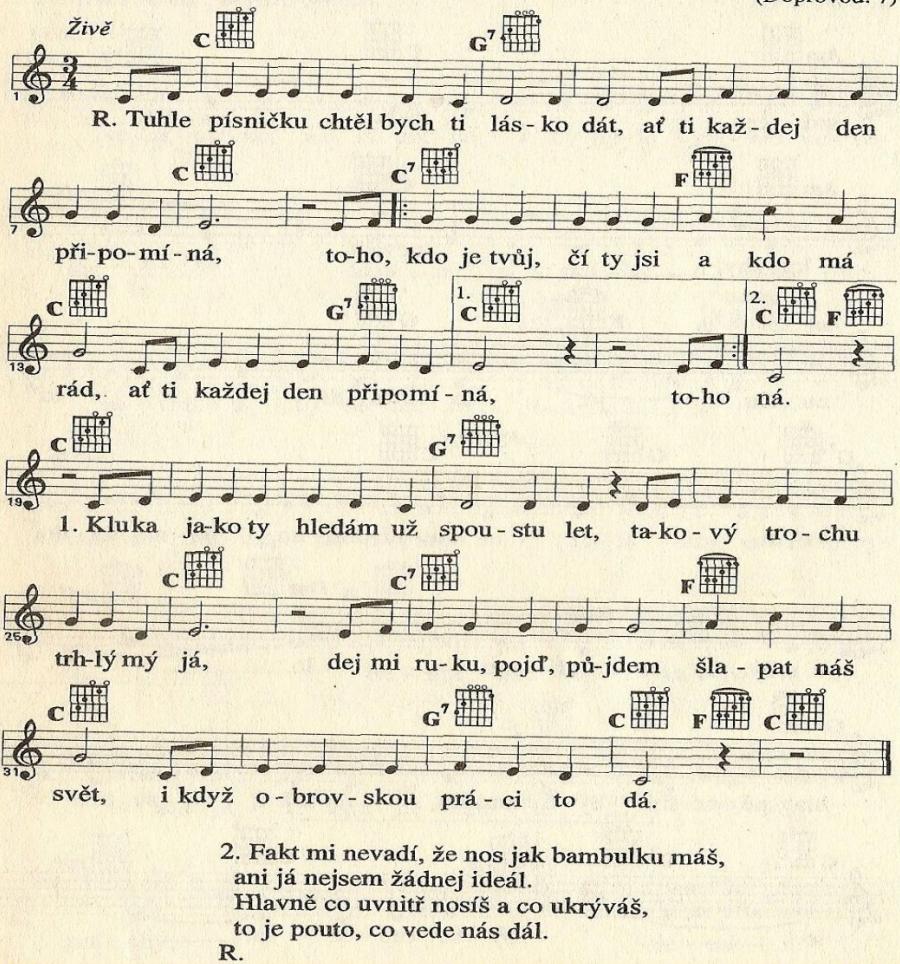
(Doprovod: 7)

Zívě

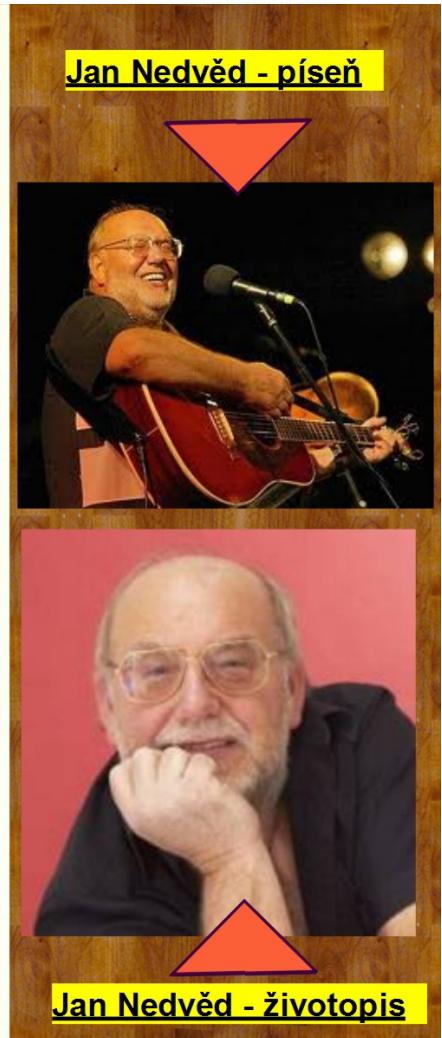
R. Tuhle písničku chtěl bych ti lás-ko dát, ať ti kaž-dej den
při-po-mí-ná, to-ho, kdo je tvůj, čí ty jsi a kdo má
rád, ať ti každej den připomí-ná, to-ho ná.

1. Kluka ja-ko ty hledám už spou-stu let, ta-ko-vý tro-chu
trh-lý my já, dej mi ru-ku, pojď, pů-jdem šla-pat náš
svět, i když o-brov-skou prá-ci to dá.

2. Fakt mi nevadí, že nos jak bambulku máš,
ani já nejsem žádnej ideál.
Hlavně co uvnitř nosíš a co ukrýváš,
to je pouto, co vede nás dál.
R.

Jan Nedvěd - píseň

Mravenčí ukolébavka

1.

Slunce šlo spát
za hromádku klád
na nebi hvězdy klíčí.
Už nepracuj, mravenečku můj,
schovej se do jehličí.

Slunce šlo spát
za hromádku klád
na nebi hvězdy klíčí.
Už nepracuj, mravenečku můj,
schovej se do jehličí.

R.: Máš nožičky uběhané,
den byl tak těžký.
Pojď, lůžko máš odestlané
v chládku od macešky.

2. Spinká a sní
mravenec lesní
v hromádce u kapradí.
Nespinká sám,
s maminkou je tam,
tykadlama ho hladí.

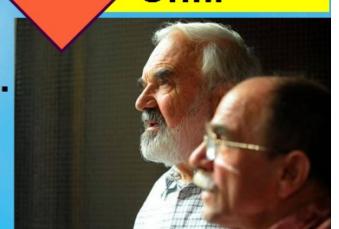
mravenec lesní
- encyklopédie
(odkaz)

R.: Máš nožičky uběhané,
den byl tak těžký.
Pojď, lůžko máš
odestlané
v chládku od macešky.

Spinká a sní
mravenec lesní
v hromádce u kapradí.
Nespinká sám,
s maminkou je tam,
tykadlama ho hladí.

píseň Mravenčí
ukolébavka
(odkaz)-
Zdeněk Svěrák
a Jaroslav
Uhlíř

Zapiš do sešitu a pamatuj!

Valčík

Valčík je párový tanec (tančí pán s dámou) ve 3/4 taktu. Vznikl koncem 18. století a stal se jedním z nejoblíbenějších tanců. "Králem valčíku" byl nazýván slavný vídeňský autor operet Johann Strauss (2. pol. 19. stol.).

Dirigent

Řídí celý orchestr a odpovídá za nastudování a interpretaci (provedení) hudebního díla. Dirigent pěveckého sboru se nazývá sbormistr.

Seznam použitého materiálu

- Hudební výchova 4 – učebnice pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Metodický průvodce učebnicí Hudební výchova 4 pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství Nová škola.
- Hudební výchova pro 4. ročník základní školy. Nakladatelství SPN.
- Vlasta Beilová. Barevné cinkání s obrázky Miloše Nesvadby. První krůčky do světa hudby. Nakladatelství MUSIC DISTRIBUCE.
- Nauč mě písničky. Nakladatelství AXIÓMA Praha.
- Náměty pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ – RAABÍK
- CD RAABE – Hudební nástroje – Emil Hradecký
- Hudební nástroje – Doprovodný text k CD Hudební nástroje –RAABE
- Hudební nástroje – Obrazový materiál k CD Hudební nástroje – RAABE
Program ActivInspire - Studio - knihovna prostředků
- *Internetové stránky:*
http://cs.wikipedia.org/wiki/Johann_Strauss_mlad%C5%A1%C3%AD
<http://www.youtube.com/watch?v=U7ziPn7lbes>
<http://www.youtube.com/watch?v=7v37eJnb9J0>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Nedv%C4%9Bd
<http://www.youtube.com/watch?v=2ExADYtrjM0>
http://cs.wikipedia.org/wiki/Mravenec_lesn%C3%AD

